



## **ANALIZA REZULTATA ANKETE O ORGANIZACIJI ŠKOLOVANJA U VUKOVARU**

**Autorica provedene ankete:** Monika Šimek, prof. psihologije

**Osijek, travanj 2008.**

## Uvod

Nansen dijalog centar u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje RH započeo je 2003. godine **projekt Nova škola** čiji je cilj osnivanje prve integrirane osnovne škole u Vukovaru. U toj bi se školi osiguralo kvalitetno obrazovanje uz poštivanje potrebe djece, roditelja i nastavnika u višenacionalnoj i multikulturalnoj zajednici. Tijekom priprema za realizaciju projekta NDC je radio s roditeljima koji su izrazili svoje nezadovoljstvo postojećom podjelom u školama te je kao rezultat tog rada nastao Klub roditelja *Za djecu Vukovara*. Roditelji su nezadovoljni i klimom podijeljenosti u Vukovaru te su izrazili potrebu za zajedničkim školovanjem svoje djece. Klub se zalaže za školu u kojoj će sva djeca učiti i odrastati zajedno, pomagati se i uzajamno poštivati u kojoj će se svi osjećati prihvaćeno, sigurno i biti sretni. U Novoj školi se promiču opće ljudske vrijednosti, poštivanje, uvažavanje različitosti, solidarnost, uključenost, jednakost mogućnosti, nenasilje i život u miru. Nova škola nova je i po odnosima koje njeguje ali i po metodama rada, po poštivanju osobnosti i identiteta svakog učenika, djelatnika i roditelja. U njoj se razvija kreativnost, suradnja i timski rad, stječu se socijalne vještine.

Nova škola omogućava i potiče svu djecu na učenje i upoznavanje kulturne baštine svog naroda i svih naroda koji tu žive.

Klub roditelja ovim ne procjenjuje niti negira potrebu svakog građanina/roditelja Vukovara da djecu odgaja prema svojim osobnim i obiteljskim vrijednostima, uvjerenjima i potrebama, ali isto tako traži, kao civilna inicijativa, da im se omogući školovanje sukladno potrebama njih i njihove djece.

## Cilj

Projekt Nova škola dobio je potporu Vukovarsko-srijemske županije i Koordinacije vijeća nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Inicijativu za oživotvorenjem Nove škole podržali su Predsjednik Republike Stjepan Mesić, Ured Pravobraniteljice za djecu RH, UNICEF Hrvatska, Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj - područni ured Vukovar, te brojni Vukovarci, poznate osobe, organizacije i institucije diljem Hrvatske.

Kako za Novu školu još nije dobivena suglasnost, NDC odlučio je organizirati javno potpisivanje podrške Inicijativi za oživotvorenje Nove škole u Vukovaru.

Tom prilikom provedeno je i anketno ispitivanje građana Vukovara kako bi se ispitali stavovi najširih dijelova populacije u Vukovaru o sadašnjoj organizaciji školstva u Vukovaru.

## Provedba

Ispitivanje je provedeno tijekom ožujka i travnja 2008.godine u trajanju od 10 dana ali nekontinuirano. Proveli su ga aktivisti Nansen dijalog centra i Kluba roditelja – Za djecu Vukovara. Anketa je provedena na ulici, na dvije lokacije u gradu Vukovaru i to na mjestima na kojima se potpisivala podrška Inicijativi za Novu školu.

## Uzorak

Anketu su dragovoljno popunjavali građani Vukovara, ponuđena je svima, a odazvalo se i anketni list popunilo 498 građana.

## Anketni upitnik

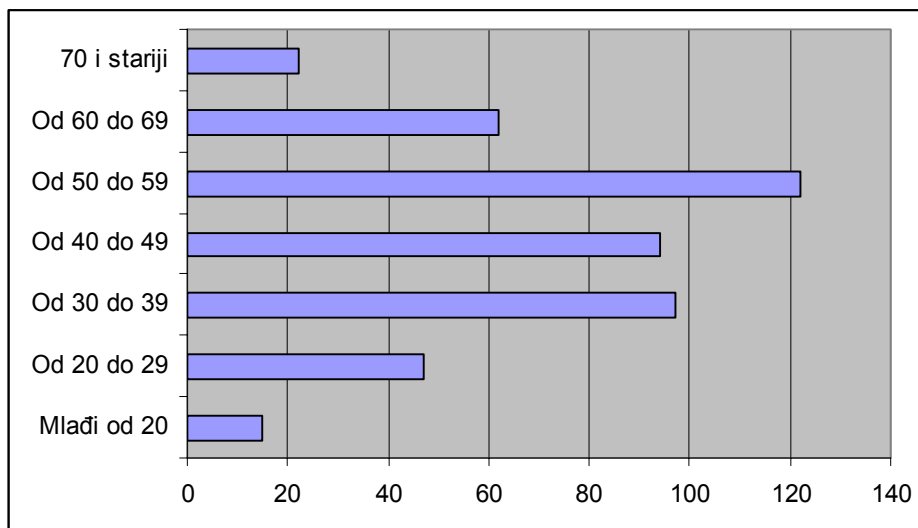
Anketa se sastojala od svega pet pitanja. Smatrali smo da ćemo time što anketa nije dugačka motivirati veći broj ispitanika na sudjelovanje, a istovremeno dobiti uvid u osnovne stavove ispitanika o organizaciji školskog sustava u Vukovaru. Pitanja su bila zatvorenog tipa iz istog razloga – dakle da ispitanicima omogući brzo popunjavanje ankete.

Anketni upitnik je u prilogu.

## Dobna struktura ispitanika

Uz pet pitanja koja su činila osnovnu strukturu ankete, ispitanici su trebali označiti pripadnost ženskom ili muškom spolu i dob. Dob je označilo 459 ispitanika a kretala se od 18 do 78 godina. Onih sa 18 i 19 godina bilo je 15, u dobi od 20 do 29 god. bilo je 47 ispitanika, gotovo jednak broj ispitanika bio je iz skupine od 30-39 god. (97) i 40-49 god.(94). Najviše ih je bilo u dobnoj skupini od 50-59 godina (122), dok je u skupini od 60-69 godina bilo 62 ispitanika. U najstarijoj skupini od 70 i više godina bilo je 22 ispitanika.

Pripadnost muškom ili ženskom spolu označilo je 473 ispitanika od kojih je 288 ili 61% žena i 185 ili 39% muškaraca.



Slika1. Prikaz ispitanika po dobnoj strukturi

## Rezultati ankete

Na prvo pitanje:

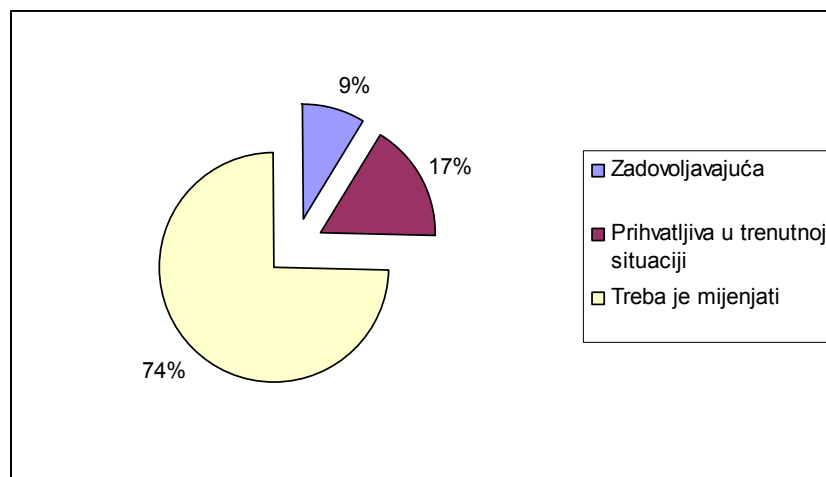
**Smatrate li da je postojeća organizacija školstva u Vukovaru**

a) zadovoljavajuća

b) prihvatljiva u trenutnoj situaciji

c) treba je mijenjati

ispitanici su odgovorili kako je prikazano na sl.2. Većina ispitanika (74,%) smatra da postojeću organizaciju školstva u Vukovaru treba mijenjati. Jedan dio ispitanika (17 %) smatra da je ona prihvatljiva u trenutnoj situaciji dok je s njom zadovoljno samo 9 % ispitanika. To ukazuje na veliko nezadovoljstvo činjenicom da djeca školu polaze u odvojenim odjelima, tzv. „hrvatskim“ i „srpskim“ razredima. Istovremeno ukazuje i na spremnost sadašnjih i budućih roditelja na prihvaćanje promjene koja će biti na korist svoj djeci.



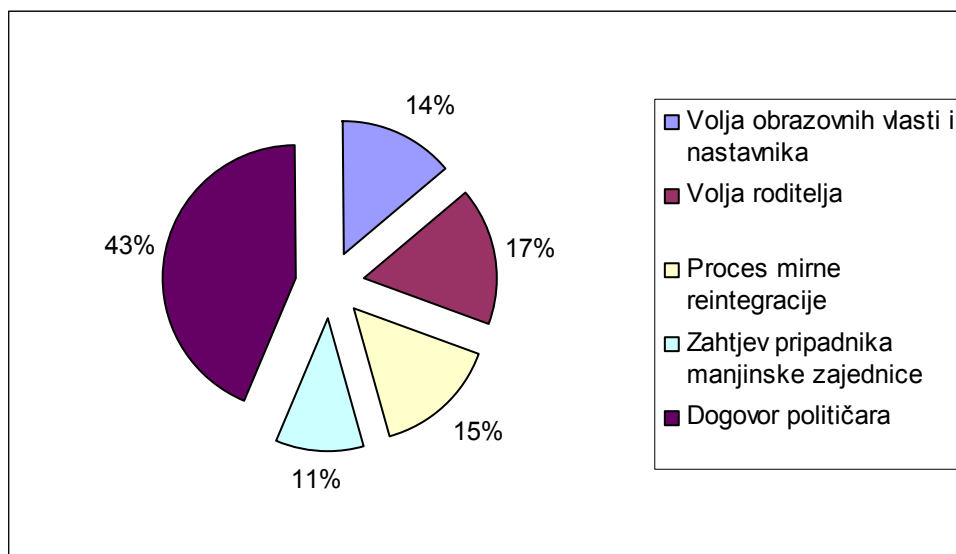
Slika 2. Zadovoljstvo postojećom organizacijom školstva u Vukovaru

2. Iz odgovora na drugo pitanje:

**Trenutni način školovanja djece u Vukovaru rezultat je:**

- a) volje obrazovnih vlasti i nastavnika
- b) volje roditelja
- c) procesa mirne reintegracije
- d) zahtjeva pripadnika manjinske zajednice
- e) dogovora političara

vidljivo je da veliki dio ispitanika (43 %) smatra da je ovaj način školovanja proizašao iz dogovora političara. Po prilici podjednak broj ispitanika smatra da je on posljedica mirne reintegracije (15 %) ili volje obrazovnih vlasti i nastavnika (14 %). Samo 17 % ispitanika smatra da ovakav obrazovni sustav žele roditelji, dok 11 % njih smatra da je on rezultat zahtjeva pripadnika manjinske zajednice. (sl. 3)



**Slika 3:** Stavovi o utjecaju na trenutni način školovanja djece u Vukovaru

Ispitanici su jasno izrazili svoj stav o tome što smatraju uzrokom trenutnog načina školovanja djece u Vukovaru. Očito je kako velika većina smatra da postojeći način školovanja nije proizašao iz zahtjeva pripadnika manjinske (srpske). Gotovo polovina ispitanika (43%) smatra da je postojeći način školovanja djece u Vukovaru proizašao iz dogovora političara što ukazuje na većinski stav ispitanika da roditelji i nastavnici imaju vrlo mali utjecaj na organizaciju školstva u Vukovaru.

3. U odgovorima na treće pitanje:

**U višenacionalnoj sredini kakva je Vukovar, školovanje treba organizirati tako da:**

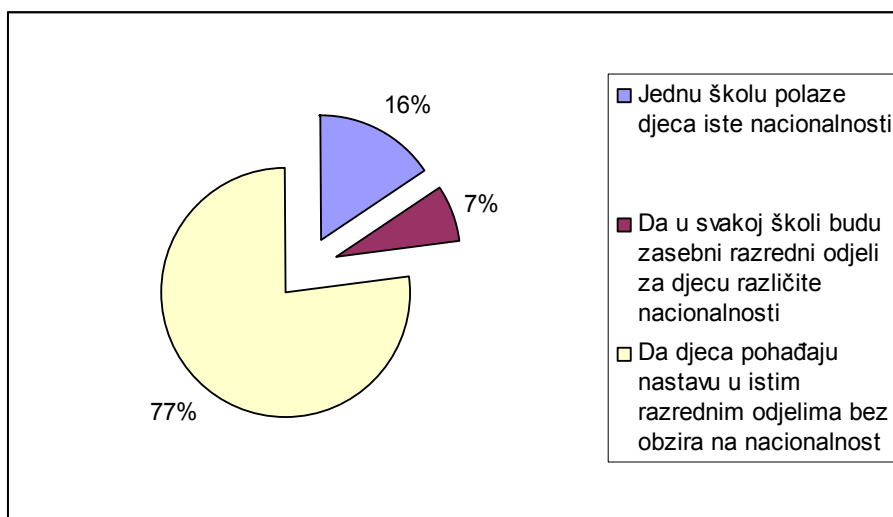
a) jednu školu polaze djeca iste nacionalnosti

b) da u svakoj školi budu zasebni razredni odjeli za djecu različite nacionalnosti

c) da djeca pohađaju nastavu u istim razrednim odjelima bez obzira na nacionalnost

ispitanici su izrazili svoj stav o tome kako bi trebalo organizirati školovanje djece u višenacionalnoj sredini kakva je Vukovar. Po mišljenju 77% ispitanika djeca bi trebala polaziti nastavu u istim razrednim odjelima, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost;

16 % ispitanika smatra da jednu školu trebaju polaziti djeca iste nacionalnosti, dok 7% ispitanika smatra da u svakoj školi trebaju biti zasebni razredni odjeli za djecu različite nacionalnosti. (Sl.4)



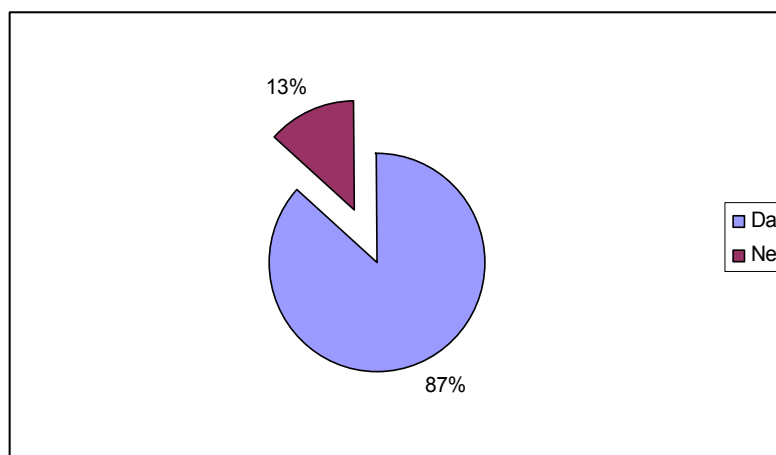
**Slika 4:** Stavovi ispitanika o poželjnom načinu organiziranja školovanja djece u Vukovaru

4. Odgovori na pitanje:

**Smatrate li da bi roditelji bili spremni upisati svoju djecu u školu u kojoj ne bi bilo podjela prema nacionalnoj pripadnosti** (sl.5)

ukazuju da velika većina ispitanika (87 %) smatra da bi roditelji bili spremni upisati svoju djecu u školu u kojoj ne bi bilo podjela prema nacionalnoj pripadnosti, dok se s tim ne slaže 13 % ispitanika.

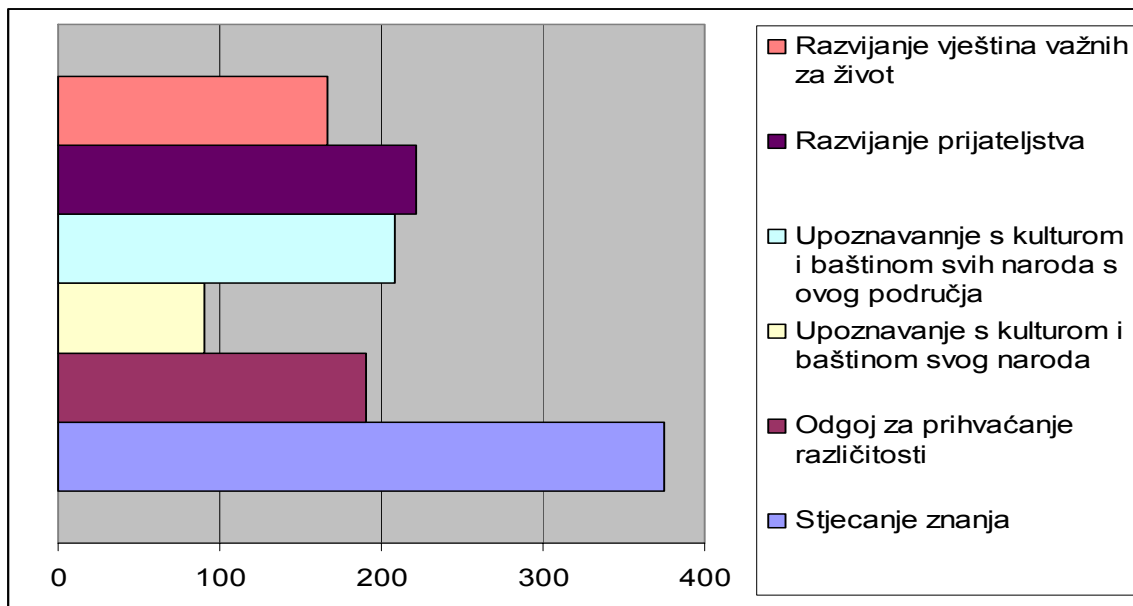
Ako izdvojeno promotrimo kako su na ovo pitanje odgovorili ispitanici iz dobne skupine od 18 do 40 godina koji su sadašnji i potencijalni roditelji učenika osnovne škole, a kojih ukupno ima 159, uočavamo da je njih 133 tj. 84 % odgovorilo potvrdno na ovo pitanje. To znači, da je od ukupnog broja ispitanika koji su mogući roditelji djece u osnovnoj školi ili će je imati u budućnosti, njih 84% spremno upisati djecu u škole u kojima ne bi bilo podjele po nacionalnoj pripadnosti što smatramo vrlo važnim i relevantnim podatkom, proizašlim iz rezultata ove ankete.



**Slika 5:** Odgovori ispitanika na pitanje o spremnosti roditelja na upis djece u školu bez podjele po nacionalnoj pripadnosti

5. U petom pitanju ispitanici su se izjašnjavali o tome **što smatraju najvažnijom funkcijom škole**. Od ponuđenih šest trebali su odabrati tri po vlastitom preferiranju. Tako je nastala sljedeća rang lista najvažnijih funkcija škole:

- stjecanje znanja (375)
- razvijanje prijateljstva (222)
- upoznavanje s kulturnom baštinom svih naroda ovog područja (208)
- odgoj za prihvaćanje različitosti (191)
- razvijanje vještina važnih za život (167)
- upoznavanje s kulturom i baštinom svog naroda (91)



**Slika 6:** Najvažnije funkcije škole po mišljenju ispitanika u Vukovaru

## Zaključak

Prema popisu stanovništva iz 2001 godine u Vukovaru živi 31670 osoba a od toga je odraslih tj. upisanih u birački popis 21394. Kako je anketom obuhvaćeno 498 ispitanika možemo reći da je svoje mišljenje dao oko 2,3 % stanovnika. Naizgled je to mali broj za donošenje nekih dalekosežnih zaključaka. Međutim, kako uzorak nije bio ničim određen osim slobodnom voljom samih ispitanika, može se smatrati da on dobro prezentira mišljenje stanovnika Vukovara.

Iz predloženih rezultata ankete vidljiv je pozitivan stav ispitanika prema onim vrednotama koje se proklamiraju projektom Nova škola. Ispitanici izražavaju svoje nezadovoljstvo postojećom organizacijom školovanja djece u Vukovaru i smatraju da je sazrelo vrijeme za određene promjene koje će omogućiti djeci pohađanje nastave u istim razrednim odjelima bez obzira na nacionalnu pripadnost. Ispitanici su skloni razmišljanju da bi roditelji u Vukovaru podržali stvaranje takvih odjela i spremno upisali svoju djecu u njih.

Kako su među najvažnije funkcije škole ispitanici uvrstili, uz stjecanje znanja, razvijanje prijateljstva i upoznavanje s kulturom i baštinom svih naroda koji žive na ovom području, možemo ustvrditi da su time indirektno potvrdili prihvaćanje upravo onih vrijednosti koje se ističu u Novoj školi.

Iz svega navedenog daje se zaključiti kako Nova škola, sa svojim idejama, vrijednostima, kurikulumom, načinom rada koji predviđa i cjelokupnim ozračjem koji želi stvoriti, nudi prikladan okvir za ostvarivanje želja građana, roditelja i djece Vukovara za životom u miru sa svima, u uzajamnom razumijevanju i prihvaćanju svake osobe bez obzira na nacionalnu pripadnost.